

Ahmet Murat

HUZURLU, HUZURSUZ

Olay 1967 senesinde, Milli Kütüphane Müdürlüğü de yapmış olan Müjgan Cunbur'un başından geçiyor. Müjgan Hanım, bir bilimsel toplantı vesilesiyle Türkiye'yi temsilen Afganistan'a gitmiş. Dünyanın çeşitli ülkelerinden gelen uzmanlar başkent Kabil'de toplanmışlar. On gün süren bu toplantı süresince, uzmanların toplantı yaptıkları binanın önünde, uzmanların mensup oldukları ülkelerin bayrakları dalgalanmış. Afganistan'da,

Özbek Türkleri de yaşıyor ve bayrağımızı görmek onları olağanüstü heyecanlandırmış. "Gruplar halinde geliyorlar ve bir denizi, efsanelerle yüklü bir dağı veya muhteşem bir manzarayı seyreder gibi saatlerce bayrağımızı seyrediyorlar"mış. Afgan ev sahipleri Müjgan Hanım'ı Afgan hanlarından Emanullah Han'ın yazlık köşküne yerleştirmişler. Başkent Kabil'in 10 kilometre kadar dışında, mütevazı bir konutmuş bu köşk. Müjgan Hanım bir

“ O bayrak Türkiye’de dalgalandıkça biz burada yitip gitmeyeceğiz. Gördüğün gibi ben bir çobanım ve Türk’üm. Sordum soruşturdum ve burada kaldığını öğrendim. Geldim ki, seni kaval çalarak uyandırayım ve sana süt ikram edeyim. ”

sabah çok erken saatlerde bir kaval sesiyle uyanmış. Heyecanla pencereye koşmuş, bir kerpiç duvarın önünde, 70-75 yaşlarında bir dedenin kendi penceresine bakarak kaval çaldığını görmüş. Dedenin bir Özbek olduğunu öğrenince daha da heyecanlanmış. Giyinip dışarı çıkmış ve yaşlı Özbek’in yanına gitmiş. O gelince dede, kavalını duvara dayamış, kendisini derin bir sevgi ve saygıyla selamlamış ve sormuş: “Bizim bayrağımızı Kabil’de dalgalandıran o kadınefendi sen misin?”. “Benim baba” demiş kendisi de. Müjgan Hanım, o dedenin söylediklerini haklı olarak ömür boyu unutmayacağını söylüyor: “O bayrak Türkiye’de dalgalandıkça biz burada yitip gitmeyeceğiz. Gördüğün gibi ben bir çobanım ve Türk’üm. Sordum soruşturdum ve burada kaldığını öğrendim. Geldim ki, seni kaval çalarak uyandırayım ve sana süt ikram edeyim.” Ve Müjgan Hanım, orada bulunduğu süre boyunca, o yetmiş beşlik dede her sabah onu kaval çalarak uyandırmış ve her sabah ona, koyunlarından sağıp getirdiği süttten ikram etmiş.” (Kaynak: Yavuz Bülent Bakiler, Üsküp’ten Kosova’ya, 22. Baskı, İstanbul: Yakın Plan Yayınları, t.y., s. 56-57)

Bu olayın üzerinden elli sene geçmiş durumda. Bu elli senede dünya ve Türkiye alabildiğine değişti. Ne o eski Afganistan artık yerinde, ne de Türkiye. Bu zaman zarfında Afganistan işgale uğradı, bu işgali püskürttü ama iç kargaşadan kurtulamadı. O dedenin talihi, bayrağımızı temsil eden kişinin Müjgan Cunbur gibi, ilmi ve ahlaki meziyetlerle donanmış biri olmasıydı. O senelerde yurt dışında Türkiye’yi temsil eden bir çok görevlinin, bayrağımızla barışık olmadığını ve muhtemelen bu Özbek dedenin hassasiyetini ve hislerini takdir etmeyeceğini kestirebiliyoruz.

Bu öykünün zengin bir çok yönünden benim özellikle dikkatimi çeken, sadece Orta Asya’da değil Balkanlarda da bayrağımızın temsil ettiği anlamın ve ideallerin, bu elli sene zarfında oralara artık özgürce gitme imkanı bulan bizler tarafından da temsil edilip edilmediği meselesi. Ya da şöyle soralım: Acaba Orta Asya ve Balkanlarda bir çok İslam ve Türk evladının vakti zamanında bayra-

ğımızla kurduğu “romantik” ilişkiler, kanlı canlı Türk seyyahla, Türk müteahhitle, Türk öğrenciyle, Türk hariciyeciyile karşılaştıktan sonra da aynı oranda romantik kalabilmiş midir? Yoksa çoğu kez bu karşılaşmalar birer hayal kırıklığıyla mı son bulmuştur?

Bayrağımızın kendi başına taşıyıp götürdüğü anlam ve ideal, öte yandan hamiyetli ve mümin ceditimizin aşkıları sınırlarda bıraktıkları sevimli hatıra, bana yurtdışına her çıktığımda harcadığımı fark ettiğim bir sermaye veriyor. Bazı kapıların, sadece o bayrağa ve o dedelere sahip olduğum için açıldığını, bazı kolların onların hatırına boynuma dolandığını görüyorum. “Dedelerimin sermayesini yiyorum, ne var bunda” diyorum kendi kendime bir yandan, içim rahat. Bir yandan da, torunlarıma aynı sermayeyi bırakıp bırakamayacağımı soruyorum kendime, içim huzursuz.

